

MAKSU- JA TOLLIAMET

Käibemaksukohustuslase registreerimine ja kustutamine

Sisukord

Maksukohustuslane	3
<i>Maksukohustuslasena registreerimise kohustus</i>	3
<i>Piirmäära arvestus alates 01.01.2025</i>	5
<i>Maksukohustuslasena registreerimise võimalus</i>	8
<i>Registreerimine maksuhalduri algatusel</i>	9
<i>Isiku, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, maksukohustuslaseks registreerimine</i>	9
<i>Käibemaksukohustuslase meelepea</i>	11
<i>Maksukohustuslase registrist kustutamine</i>	14

Maksukohustuslane

Õiguslik alus

Käibemaksuseaduse (KMS) § 3

Käibemaksukohustuslane (edaspidi maksukohustuslane) on KMS § 3 lõike 1 mõistes ettevõtlusega tegelev isik (seega nii füüsiline kui juriidiline isik, nii resident kui mitteresident), kaasa arvatud avalik-õiguslik juriidiline isik, või riigi-, valla- või linnaasutus, kes on registreeritud või kohustatud end registreerima maksukohustuslasena (KMS § 19). Välisriigi või teise liikmesriigi maksukohustuslane on isik, sealhulgas juriidilise isiku staatusega varakogum või isikuteühendus, keda käsitatakse käibemaksukohustuslasena vastava riigi seaduste kohaselt.

Eesti või välisriigi isiku all mõeldakse isikut, kelle registrijärgne asukoht või peamine elukoht on vastavalt kas Eesti või välisriik ning keda vastava riigi seadusandluse kohaselt käsitatakse käibemaksukohustuslasena.

Välisriigi maksukohustuslast ei käsitata tema Eestis oleva ettevõtlusega tegeleva püsiva tegevuskoha tõttu Eesti maksukohustuslasena, kui välisriigi isik ei osale maksustamisele kuuluvas tehingus või toimingus oma Eestis oleva püsiva tegevuskoha kaudu (KMS § 3 lg 3¹).

Välisriigi isikut ei käsitata tema maksukohustuslasena registreeritud püsiva tegevuskoha kaudu selle liikmesriigi maksukohustuslasena, kui tehingud ei ole seotud tema püsiva tegevuskohaga. Seega tuleb piiriüleste tehingute maksustamisel ja aruandlusel lähtuda tehinguga seotud isikutest. Kui teenuse tegelik tarbija või kauba saaja on välisriigi maksukohustuslane oma liikmesriigis, kes samas on ka Eestis registreeritud maksukohustuslasena, siis maksustatakse tehing 0-protsendilise määraga ehk toimub pöördmaksustamine ning maksukohustus läheb üle teise liikmesriiki.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 04.08.2025

Maksukohustuslasena registreerimise kohustus

Järgnev ei kehti ettevõtlusega tegelevale välisriigi isikule, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht ja internetipõhist kauplemiskohta omavale isikule KMS § 4 lõikes 1³ nimetatud käibe korral.

Kui isiku käibemaksuseaduse § 19¹ lõikes 3 sätestatud kalendriaasta käive, mille tekkimise koht on Eesti, ületab kalendriaasta algusest alates 40 000 eurot, tekib tal kohustus käibemaksukohustuslasena registreerida.

Juhul, kui kasutakse marginaalipõhist arvestust, näiteks kasutatud kauba erikorda (KMS § 41) või reisiteenuse erikorda (KMS § 40), loetakse käibe hulka kogu summa, mis kauba või teenuse eest saadakse, mitte vaid marginaal (**Euroopa Kohtu lahend C-388/18**).

Registreerimiskohustust ei teki, kui isiku kogu kalendriaasta käibe moodustab maksuvaba käive ja nullprotsendise käibemaksumääraga maksustatav käive, välja arvatud kauba ühendusesisene käive.

Näiteks ei pea ennast maksukohustuslasena registreerima välisriigi ettevõtja, kelle kogu tegevus seisneb kauba eksportimises või kes tegeleb üksnes kaubatehingutega tollilaos. Samas on ettevõtjal õigus end registreerida avalduse alusel ka juhul, kui tal ei ole registreerimiskohustust veel tekkinud.

Piirmäära arvestamise põhimõtted muutusid alates 01.01.2025, nendega saab lähemalt tutvuda jaotises „**Piirmäära arvestus alates 01.01.2025**”.

Näide

Kui isik ületas piirmäära 40 000 eurot 2. kuupäeval, reedel, tuleb tal avaldus enda maksukohustuslasena registreerimiseks esitada hiljemalt 7. kuupäeval, kolmapäeval. Samas tuleb arvestada asjaoluga, et maksuhaldur registreerib isiku maksukohustuslasena sellest päevast, mil piirmäär ületati, seega alates 2. kuupäevast. Vastavasisulise otsuse tegemiseks on maksuhaldurile seadusandja poolt antud viis tööpäeva avalduse saamisest (KMS § 20 lõige 3), mis toodud näite puhul tähendab seda, et hiljemalt 14. kuupäeval, kolmapäeval peab isiku maksukohustuslasena registreerimise otsus olema tehtud ning hiljemalt järgmisel tööpäeval, s.t 15. kuupäeval (neljapäeval) peab otsus olema isikule teatavaks tehtud (KMS § 20 lõige 5).

Soovitavalt tuleks isikul end maksukohustuslasena registreerida veidi varem, kui ületatakse seadusega etteantud käibe piirmäär (vt jaotist „**Maksukohustuslasena registreerimise võimalus**”). See aitab hoiduda probleemidest, mis paratamatult kaasnevad päevapealt tekkivate kohustustega ajal, mil maksuhalduri vastavasisuline otsus pole veel maksumaksjani jõudnud ja (sellelt nähtuv) käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole veel teada. Kui selline olukord siiski tekib, tuleb sel ajal tekkinud käibelt seaduse kohaselt ikkagi käibemaksu arvestada ning võimalusel väljastada vastavad arved hiljem (arve väljastatakse 7 päeva jooksul). N-ö „üleminekuperioodil” väljastatud ja KMS § 37 nõuetega vastuolus arved tuleb viia seaduse nõuetega vastavusse. Seda muuhulgas klientide huvides, sest nõuetega vastuolus arve alusel ei tohi sisendkäibemaksu maha arvata.

Peale käibe piirmäära arvestuse arvates kalendriaasta algusest, tuleb sarnast arvestust pidada ka juhul, kui maksukohustuslase andmed on registrist kustutatud KMS § 22 lõikes 1 nimetatud avalduse alusel (s.o kui maksukohustuslase käive ei ületanud jooksval ega eelmisel kalendriaastal ega maksukohustuslase hinnangul ei ületa ka järgneva 12 kuu jooksul 40 000-eurost piirmäära). Sellisel juhul

algab 40 000 euro arvestus sama kalendriaasta raames registrist kustutamise päevale järgnevast päevast (KMS § 19 lõige 2).

Registreerimisavalduse esitamise ja käsitamise protsess on sarnane eelpool kirjeldatuga (maksumaksjale kolm tööpäeva avalduse esitamiseks ja maksuhaldurile viis tööpäeva otsuse tegemiseks).

Alates 01.01.2025 on välisriigi väikeettevõtjatel, kelle käive Euroopa Liidus jääb alla 100 000 euro ja kes ei ületa maksuvaba piirmäära riikides, kus nad tegutsevad, võimalik kasutada väikeettevõtjate erikorda, mille kohta saab lähemalt lugeda jaotisest „**Väikeettevõtjate erikord**“.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Piirmäära arvestus alates 01.01.2025

Alates 01.01.2025 loetakse 40 000 euro suuruse käibemaksukohustuslaseks registreerimise piirmäära sisse:

- ✓ kaupade ja teenuste maksustatav, sealhulgas nullprotsendise määraga maksustatav käive, välja arvatud põhivara võõrandamine;
- ✓ kinnisasjatehingute (**KMS § 16 lõike 2 punktid 2, 3 ja 6**) käive, välja arvatud põhivara võõrandamine ja juhuslikud tehingud;
- ✓ kindlustusteenuste (**KMS § 16 lõike 2 punkt 1**) ja finantsteenuste (**KMS § 16 lõige 2¹**) käive, välja arvatud juhuslikud teenused.

Piirmäära sisse loetakse vaid käive, mille tekkimise koht on Eestis.

Kui isiku kogu käive on kas maksuvaba või 0% käibemaksuga maksustatav (ja see ei sisalda kauba ühendusesisest käivet), siis sõltumata käibe suurusest registreerimiskohustust ei teki.

Kinnisasjatehingute hulka arvatakse kõik käibemaksuseaduse § 16 lg 2 punktides 2, 3 ja 6 nimetatud tehingud – nii müügitehingud, üüri- ja renditehingud kui ka näiteks liikmelisus hooneühistus.

Piirmäära hulka arvestatavate kindlustusteenuste hulka arvatakse ka edasikindlustus- ja kindlustusvahendusteenus.

Piirmäära hulka arvestatavate finantsteenuse hulka arvestatakse **käibemaksuseaduse § 16 lõikes 2¹** nimetatud teenused:

1. hoiustamistehingud avalikkuselt hoiuste ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamiseks;
2. laenutehingud, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaenud ja muud äritehingute finantseerimise tehingud;
3. liisingutehingud;
4. makseteenused makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse tähenduses, välja arvatud tehingud meenemüntidega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 651/2012 euromüntide emiteerimise kohta (ELT L 201, 27.07.2012, lk-d 135–137) tähenduses või ühenduseväliste riikide meenemüntidega, mis ei ole investeringukuld;
5. mittesularahaliste maksevahendite, näiteks elektrooniliste maksevahendite, e-raha, reisirahade ja vekslite väljastamine ja haldamine;
6. tagatis- ja garantiitehingud ning muud isikule tulevikus siduvaid kohustusi tekitavad tehingud;
7. tehingud nii oma kui ka klientide arvel **väärtpaberituru seaduse § 2 lõike 1 punktides 1–7** sätestatud kaubeldavate väärtpaberite ja välisvaluutaga ning muud rahaturutehingud, sealhulgas tehingud tšekkide, vekslite, hoiusesertifikaatide ja muude selletaoliste instrumentidega;
8. punktis 7 nimetatud väärtpaberite emiteerimise ja müügi seotud tehingud ja toimingud;
9. rahamaakleri tegevus;
10. punktides 1–9 nimetatud teenustega seotud läbirääkimisteenus;
11. investeerimisfondide seaduses sätestatud investeerimisfondi ja muu finantsjärelevalve alla kuuluva Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi investeerimisfondi valitsemine, sealhulgas fondivalitseja ülesannete edasiandmise korral fondi valitsemisega seonduvate teenuste osutamine fondile.

Et hinnata, kas finantstehingu puhul on tegemist käibega käibemaksuseaduse mõistes, tuleb pöörata tähelepanu sellele, kas tegu on isiku iseseisva majandustegevuse käigus teenuse osutamisega st kas isik saab oma teenuse hinna määramises kaasa rääkida. Näiteks hoiuseintressid on põhimõtteliselt küll tasu pangale laenuks antud raha eest, kuid kuna hoiuseintresside saaja ise ei saa intressi suurust määrata, ei saa neid lugeda käibeks käibemaksuseaduse mõistes. Kui üks ettevõtte annab teisele laenu, siis lepitakse intress kokku, teenuse osutaja määrab hinna ja tegu on ettevõtlusega, millest tekib käive.

Finantsteenuste käibe hulka tuleb seega lugeda näiteks erinevate väärtpaberite müük ja laenu andmisel saadud intressid, kui need ei ole juhuslikud tehingud. Finantsteenuste käibe hulka ei loeta lisaks hoiuseintressidele ka näiteks võlakirjadelt saadavat intressi, dividendi saamist ja võlakirja lunastamist.

Muud maksuvabad teenused, näiteks tervishoiu- või haridusteenus, jäävad ka alates 01.01.2025 piirmäära arvestusest välja.

Lisaks ei arvestata piirmäära hulka põhivara müüki ega kinnisasja-, finants- ja kindlustustehinguid juhusliku tehinguna. Juhuslikkust ei saa hinnata pelgalt sageduse, summa suuruse ega osakaalu järgi. Tehing on üldjuhul juhuslik, kui ettevõtte on investeerinud oma vabad vahendid, andnud laenu vms, kuid ettevõtte on loodud mingi muu tegevuse jaoks.

Rahandusministeerium on juhuslikku tehingut selgitanud nii:

„Juhusliku tehinguga on tegemist siis, kui vastavad tehingud ei ole seotud maksukohustuslase põhitegevusega, tema igapäevase ettevõtlusega. Näiteks juhusliku võõrandamisega on tegemist juhul, kui väärtpabereid võõrandab ettevõtte, kes oli need soetanud investearingu eesmärgil, kuid ei tegele põhitegevusena väärtpaberitehingutega, või kui laenu annab ettevõtte, kelle tegevuseks ei ole laenude andmine jne. Juhusliku tehingu määratlemisel arvestatakse ka seda, kas ja kui palju sisendit antud tehingu jaoks kasutatakse (C-378/15).”

Näide 1

Eesti äriühingul tekib aasta jooksul käive vaid eluruumi üürile andmisest summas 42 000 eurot.

Kuna tekib vaid maksuvaba käive, siis ei ole ka alates 2025. aastast kohustust käibemaksukohustuslasena registreerida.

Näide 2

Eesti äriühingul on alates kalendriaasta algusest põhitegevusena maksuvaba käive eluruumi üürile andmisest 38 000 eurot ja lisaks sellele maksustatav käive koolitusteenuse pakkumisest 2500 eurot.

Ettevõtte on nii maksustatav käive kui ka maksuvaba kinnisasjaga seotud käive (mis ei ole juhuslik tehing) ning alates päevast, millal kalendriaasta käive kokku ületab 40 000 eurot, tekib kohustus registreerida käibemaksukohustuslaseks. Samuti tuleb sisendkäibemaksu mahaarvamisel hakata arvestama proportsiooni.

Näide 3

Ettevõtte tegeleb mänguasjade valmistamisega. Käive kalendriaastas on 38 000 eurot. Ettevõtte tekib vaba rahasumma, mille ta annab ühekordselt laenuks ja teenib intresse 3000 eurot. Järgmisel aastal kavatseb ettevõtte tagasi saadud laenu koos intressidega investeerida mänguasjavabriku arendamisesse.

Sellisel juhul võib finantstehingu lugeda juhuslikuks ja kuigi koos intressidest tekkiva maksuvaba käibega 40 000 piirmäär ületati, registreerimiskohustust ei teki.

Näide 4

Ettevõtte tegevusala on väärtpaberite ost ja müük. Maksuvaba käive aktsiate müügist on 300 000 eurot ja maksustatav käive konsultatsiooniteenusest 1000 eurot.

Alates 01.01.2025 on kohustus registreerida käibemaksukohustuslaseks piirmäära

40 000 täitumisel. Kui ettevõttel alates kalendriaasta algusest on vaid maksuvaba käive, tekib registreerimiskohustus päevast, millal tekib maksustatav käive.

Näide 5

Ettevõtte osutab maksuvaba tervishoiuteenust summas 500 000 eurot, lisaks müüb koolitusteenust summas 2000 eurot.

Ka aastal 2025 ei teki käibemaksukohustuslaseks registreerimise kohustust, kuna tervishoiuteenus kuulub sotsiaalselt laadi maksuvabastuse hulka, mida piirmäära hulka ei arvata.

Lisainfo

[Kinnisasja võõrandamine käibemaksukohustuslasena registreerimata ettevõtja poolt](#)

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 22.01.2025

Maksukohustuslasena registreerimise võimalus

Maksustatava käibe piirmäära ületamisel on isikul seadusest tulenev kohustus end maksukohustuslasena registreerida. Samas on isikul võimalus end vabatahtlikult maksukohustuslaseks registreerida ka juhul, kui tema maksustatav käive ei ületa 40 000 eurost piirmäära või kui tal ei ole maksustatavat käivet veel tekkinud. Samuti on isikul õigus esitada avaldus enda maksukohustuslasena registreerimiseks juhul, kui tal tekib Eestis maksuvaba ühendusesisene soetamine või kauba eksport (KMS § 20 lõiked 1 ja 2).

Registreerimisavalduse esitamisel peab isik tõendama, et ta kas juba tegeleb ettevõtlusega Eestis või alustab seda. Kui isiku ettevõtlusega tegelemine või ettevõtluse alustamine ei ole piisavalt tõendatud, on maksuhalduril õigus nõuda isikult lisatõendeid või koguda neid omal algatusel. Tõend on igasugune teave, mis kinnitab, et avalduse esitaja on avalduses märgitud tegevuskohas kas alustanud ettevõtlust või ettevõtluse alustamine on kavandatud. Sellised tõendid võivad olla näiteks äriplaan, eellepingud, lepingud (rent, hange, tarne, tööd jms), tehtavate tööde objektid jne. Maksuhaldur otsustab registreerimise tõendite saamisest alates viie tööpäeva jooksul. Maksuhaldur jätab isiku registreerimata, kui isik ei tegele ettevõtlusega või ei alusta ettevõtlust (KMS § 20 lg 4¹).

Kui ettevõtlusega tegelemine on tõendatud, registreeritakse isik maksukohustuslasena avalduse saamise päeva või avaldaja soovil hilisema kuupäeva seisuga.

Kui isik märgib oma KMS § 20 lg 2 alusel esitatud avalduses soovitavaks maksukohustuslasena

registreerimise alguskuupäevaks avalduse esitamise kuupäevast varasema kuupäeva, registreeritakse isik maksukohustuslasena KMSi kohaselt ikkagi avalduse esitamise päevast, mitte avaldusel näidatud varasemast kuupäevast (KMS § 20 lg 4).

Ettevõtlusega tegelemist või ettevõtluse alustamist peab maksukohustuslasena registreeritav isik tõendama nii vabatahtliku avalduse alusel registreerimisel kui ka registreerimisel seoses registreerimiskohustuse tekkimisega.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Registreerimine maksuhalduri algatusel

Juhul, kui maksukohustuslane ei ole registreerimisavaldust seaduses sätestatud tähtaja jooksul esitanud (ei esita üldse avaldust või esitab selle hilinenult), registreerib maksuhaldur isiku tagasiulatuvalt omal algatusel päevast, mil käive ületas 40 000 eurot ning teeb vastavasisulise otsuse maksukohustuslasele teatavaks kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates (KMS § 20 lg 10).

Kui maksukohustuslane on registreerimisavalduse küll esitanud ja ka maksukohustuslasena registreeritud, kuid peale registreerimist selgub, et avaldus esitati hilinenult ja seaduses sätestatud käibe piirmäär on tegelikult ületatud varem, teeb maksuhaldur uue registreerimisotsuse. Maksuhaldur tunnistab oma esialgse otsuse tagasiulatuvalt kehtetuks ning isik registreeritakse uue otsusega päevast, mil vastavas suuruses maksustatav käive tekkis. Ka antud juhul edastab maksuhaldur isikule tema registreerimise kohta tehtud otsuse kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates (KMS § 20 lg 11).

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Isiku, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht,

maksukohustuslaseks registreerimine

Kui ettevõtlusega tegeleval välisriigi isikul, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, tekib maksustatav käive, mille käibe tekkimise koht on Eesti, kuid mida maksukohustuslase ega piiratud maksukohustuslase poolt kauba soetamisel või teenuse saamisel Eestis ei maksustata, tekib tal registreerimiskohustus maksustatava käibe tekkimise päevast.

See tähendab näiteks, et kui välisriigi isik osutab Eestis teenust (millelt on vaja käibemaks arvestada ja tasuda Eestis) isikule, kes ei ole Eestis käibemaksukohustuslane, peab välisriigi isik kohe registreerima ennast Eesti maksukohustuslaseks (ja teenuse Eestis ära maksustama). Kui ta aga osutab teenust Eesti maksukohustuslasele, ei pea ta ennast Eestis maksukohustuslaseks registreerima, sest Eesti maksukohustuslane pöördmaksustab saadud teenuse ise oma käibedeklaratsioonil (vorm KMD).

Registreerimiskohustust ei teki juhul, kui isiku kogu maksustatava käibe moodustab nullprotsendise käibemaksuäärage maksustatav käive, välja arvatud kauba ühendusesisene käive ja käive, mis tekib kauba võõrandamisel internetipõhist kauplemiskohta omavale isikule juhul, kui teda loetakse KMS § 4 lg 1³ kohaselt kauba soetajaks.

Seega on välisriigi isik kohustatud end kohe registreerima Eestis maksukohustuslasena, kui tal tekib Eestis maksustatav käive, mida pöördkäibemaksuga ei maksustata. Samas saab välisriigi isikul tekkida Eestis registreerimise kohustus üksnes juhul, kui tehingu teine pool on Eestis maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isik, sest maksukohustuslasest ostjal tekib alati pöördmaksukohustus kauba soetamisel või teenuse saamisel välisriigi isikult, kes ei ole Eestis maksukohustuslasena registreeritud (üldine pöördmaksustamise kohustus – KMS § 3 lg 4 p 5, § 3 lg 5).

Samuti ei teki registreerimiskohustust teise liikmesriigi maksukohustuslasel ja ettevõtlusega tegeleval ühendusevälise riigi isikul teenuse osutamisel, ühendusesisesel kaugmüügil ja internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba võõrandamisel juhul, kui isik on registreeritud teises liikmesriigis teenuse, ühendusesisese kaugmüügi ja internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba võõrandamise käibemaksuga maksustamise erikorra (KMS § 43) rakendajana ja nimetatud käive kuulub maksustamisele selle erikorra alusel (KMS § 19 lg 3).

Kui internetipõhist kauplemiskohta omaval ühendusevälise riigi isikul, kelle ettevõtte asukoht on väljaspool ühendust ja kellel puudub ühenduses püsiv tegevuskoht, tekib KMS § 4 lg 1³ nimetatud juhul maksustatav käive Eestis, kuid isik ei ole ennast registreerinud ei maksukohustuslasena ega teenuse, ühendusesisese kaugmüügi ega internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba võõrandamise käibemaksuga maksustamise erikorra (KMS § 43) rakendajana, on käibemaksu tasumise eest temaga solidaarselt vastutav isik, kellelt ta kaubad soetas, käibe suhtes, mis on tekkinud kuni ühendusevälise riigi isiku maksukohustuslasena registreerimiseni.

Kui ettevõtlusega tegeleva teise liikmesriigi isiku KMS § 10¹ lg 3 nimetatud kauba (ühendusesisese kaugmüük) ja teenuse (elektroonilise side teenus ja elektrooniliselt osutatav teenus) piiriülene käive

kokku ületab kalendriaastal 10 000 eurot, tekib tal registreerimiskohustus nimetatud suuruses käibe tekkimise päevast alates. Selle piirmäär hulka arvestatakse ka aktsiisikauba ühendusesisene kaugmüük (KMS § 19 lg 4).

Ühendusesisene kaugmüük on kauba, välja arvatud uue transpordivahendi või paigaldatava või kokkupandava kauba võõrandamine ja toimetamine võõrandaja poolt või eest teise liikmesriiki seal maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isikule. Ühendusesisese kaugmüügiga on tegemist ka juhul, kui kauba võõrandaja sekkub kaudselt KMS § 2 lõikes 9 nimetatud kauba toimetamisse teise liikmesriiki seal maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isikule (KMS § 2 lg 9).

Välisriigi isikuid registreerib maksukohustuslasena Tallinna teenindusbüroo (Lõõtsa 8a, 15176 Tallinn). Välisriigi isikute avaldusi võtavad vastu ka teised piirkondlikud teenindusbürood ning edastavad registreerimiseks Tallinna teenindusbüroole.

Ettevõtlusega tegelev teise liikmesriigi isik, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, võib end maksukohustuslasena registreerides määrata maksukorralduse seaduses nimetatud maksuesindaja, kelle maksuhaldur on heaks kiitnud. Ettevõtlusega tegeleval ühendusevälise riigi isikul, kellel puudub püsiv tegevuskoht Eestis, tuleb end maksukohustuslasena registreerides määrata maksukorralduse seaduses nimetatud maksuesindaja, kelle maksuhaldur on heaks kiitnud. Sätet ei kohaldata KMS § 43 lg 22 nimetatud juhul, mille kohaselt ei saa ettevõtlusega tegelev ühendusevälise riigi isik, kes kasutab erikorda teenuste osutamiseks ühenduses asuvalle mittemaksukohustuslasele, endale määrata maksuesindajat.

Kui aga ühendusevälise riigi isik, kelle ettevõtte asukoht on väljaspool ühendust ja kellel puudub ühenduses püsiv tegevuskoht, teostab ühendusesisest kaugmüüki Eestist või võimaldab internetipõhise kauplemiskoha kaudu ettevõtlusega tegeleval ühendusevälise riigi isikul Eestis asuvat kaupa võõrandada Eestis maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isikule, siis selline isik peab ennast registreerima Eestis maksukohustuslasena ja määrama endale maksuesindaja (KMS § 20 lõige 6).

Alates 1. jaanuarist 2022 **ei ole Eestis käibemaksukohustuslasena registreerimisel kohustust maksuesindajat määrata sellisel Eestis püsivat tegevuskohta mitteomaval ühendusevälise riigi ettevõtjal, kelle asukohariigiga on Euroopa Liit sõlminud käibemaksuga seotud halduskoostööd, pettusevastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva vastastikuse abi lepingu.** Praegu on sellisteks ühendusevälisteks riikideks Norra ja Suurbritannia.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Käibemaksukohustuslase meelespea

Maksukohustuslasena registreerimise päevast alates peab isik täitma maksukohustuslase kohustusi, sealhulgas (KMS § 24 lg 1):

1. lisama võõrandatava kauba või osutatava teenuse maksustatavale väärtusele käibemaksu;
2. arvutama tasumisele kuuluva käibemaksusumma KMS §s 29 sätestatud korras;
3. tasuma käibemaksu KMS §s 38 sätestatud korras;
4. säilitama dokumente ja pidama arvestust KMS §s 36 sätestatu kohaselt;
5. esitama KMS § 37 nõuetele vastavaid arveid.

Eelnimetatud kohustused kehtivad ka Eestis maksukohustuslasena registreeritud välisriigi isikule, kelle käive tekib Eestis, välja arvatud KMS § 3 lõikes 3¹ nimetatud juhtudel ning juhul, kui Eestis registreeritud välisriigi isikul puudub Eestis püsiv tegevuskoht, mille kaudu ta tegeleb ettevõtlusega Eestis (KMS § 24 lg 2).

Käibemaksukohustuslasel on õigus oma käibemaksukohustusest maha arvata samal maksustamisperioodil maksustatava käibe tarbeks ostetud kaupadelt ja teenustelt tasumisele kuuluv käibemaks (sisendkäibemaks). Kui ettevõtlus puudub või kui kaubad ja teenused on soetatud maksuvaba käibe tarbeks, siis sisendkäibemaksu maha arvata ei saa.

Käibemaksukohustuslase maksukalender

Kuupäev	Kohustus	Kes
Iga kuu 20. kuupäev	Käibedeklaratsiooni (vorm KMD) ning käibedeklaratsiooni lisa (vorm KMD INF) esitamine	Kõik käibemaksukohustuslased
	Käibemaksu tasumine	
Iga kuu 20. kuupäev	Ühendusesisese käibe aruande (vorm VD) esitamine	Käibemaksukohustuslased, kes müüvad kaupu või osutavad teatud teenuseid teiste Euroopa Liidu riikide käibemaksukohustuslastele

Kuupäev	Kohustus	Kes
Iga kuu 10. kuupäev	Tulu- ja sotsiaalmaksu, kohustusliku kogumispensioni ja tööstuskindlustusmaks deklaratsiooni (vorm TSD) esitamine. Käibemaksukohustuslane ei pea esitama deklaratsiooni TSD (nulldeklaratsiooni), kui tal ei olnud maksukohustust ega maksukohustust mõjutavaid asjaolusid. Maksude ja maksete tasumine vormi TSD alusel	Käibemaksukohustuslased, kellel on kohustus esitada vorm TSD

Kui kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäevaks puhkepäevale järgnev esimene tööpäev.

Maksu- ja Tolliamet teavitab kõiki uusi käibemaksukohustuslasi kuue kuu jooksul pärast registreerimist igakuiselt deklaratsioonide KMD ja TSD esitamise tähtaegadest e-kirjaga.

Deklaratsioonide esitamisest

- ✘ Käibemaksuga maksustamise periood on kalendrikuu.
- ✘ Kui esimese maksustamisperioodi kalendripäevade arv on väiksem kui 15 (näiteks kui olete käibemaksukohustuslasena registreeritud alates 18. kuupäevast), siis võib esimese perioodi käibe deklareerida koos järgmise maksustamisperioodi käibega, esitades kahe maksustamisperioodi kohta ühe käibedeklaratsiooni.
- ✘ Kõik deklaratsioonid on võimalik esitada elektroonselt e-teenuste keskkonnas e-MTA. Teenuste kasutamiseks peavad olema pääsuõigused. Infot pääsuõiguste andmise kohta leiate lehelt „[Pääsuõiguste andmine ja lõpetamine](#)”.
- ✘ Käibedeklaratsiooni (KMD) ja selle lisa (KMD INF) esitamine paberil on lubatud ainult isikutel, kes on olnud käibemaksukohustuslased vähem kui 12 kuud ja ei kajasta käibedeklaratsiooni lisal rohkem kui 5 arvet. Isikud, kes on olnud käibemaksukohustuslased üle 12 kuu ja/või kajastavad käibedeklaratsiooni lisal rohkem kui 5 arvet, võivad käibedeklaratsiooni ja selle lisa paberil esitada ainult Maksu- ja Tolliametile esitatud motiveeritud taotluse alusel.
- ✘ Deklaratsiooni TSD esitamine paberil on lubatud ainult juhul, kui TSD lisal 1 on täidetud kuni 5 rida, s.t deklareeritakse kuni viis väljamakse saajat.

Äripartnerite käibemaksukohustuslase (KMKR) numbri kontrollimine

✕ Eesti KMKR numbri kontrollimine

✕ Euroopa Liidu KMKR numbri kontrollimine

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 08.01.2025

Maksukohustuslase registrist kustutamine

Maksukohustuslase avalduse alusel

NB! Maksukohustuslase avalduse alusel registrist kustutamise tingimused on alates 01.01.2025 muutunud.

Maksukohustuslane võib esitada avalduse enda registrist kustutamiseks juhul, kui tema KMS § 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti, ei ole ületanud jooksva ega eelmisel kalendriaastal ega ületa tema arvestuste kohaselt järgneva 12 kuu jooksul 40 000 eurot (KMS § 22 lg 1). **Seega registrist kustutamise avalduse esitamisel ei saa nüüd enam lähtuda ainult maksukohustuslase arvestustest, et tema järgneva 12 kuu käive ei ületa registreerimise piirmäära, vaid oluline on ka eelmise ja jooksva kalendriaasta tegeliku käibe suurus.**

Ettevõtlusega tegelev teise liikmesriigi isik võib esitada maksuhaldurile avalduse enda maksukohustuslasena registrist kustutamiseks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused (KMS § 22 lg 2):

- ✓ isik teostab ühendusesisest kaugmüüki teisest liikmesriigist Eestisse või osutab elektroonilise side teenust või elektrooniliselt osutatavat teenust Eestis asu- või elukohta omavale isikule, kes ei ole registreeritud üheski liikmesriigis maksukohustuslasena ega piiratud maksukohustuslasena;
- ✓ isik on registreeritud maksukohustuslasena KMS § 20 lg 2 alusel enne § 19 lõikes 4 sätestatud registreerimiskohustuse tekkimist;
- ✓ isik on olnud maksukohustuslasena registreeritud vähemalt kaks kalendriaastat;
- ✓ isiku tehtavate KMS § 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti, **ei ole**

- ✓ **ületanud jooksva ega eelmisel kalendriaastal** ega ületa tema arvestuste kohaselt järgneva 12 kuu jooksul § 19 lõikes 1 (40 000 eurot) või lõikes 4 (10 000 eurot) sätestatud piirmäära (**see tingimus on alates 01.01.2025 muudetud**).

Kui ettevõtlusega tegelev teise liikmesriigi isik, kes on registreeritud maksukohustuslasena KMS § 19 lg 4 või § 20 lg 2 alusel enne § 19 lõikes 4 sätestatud registreerimiskohustuse tekkimist ning registreerib ennast teises liikmesriigis teenuse, ühendusesisese kaugmüügi ja internetipõhise kauplemiskoha kaudu kauba vöörandamise käibemaksuga maksustamise erikorra (OSS) rakendajaks, kustutatakse ta maksukohustuslasena registrist tema avalduse alusel tingimusel, et tema tehtavate KMS § 19¹ lõikes 3 nimetatud tehingute käive, mille tekkimise koht on Eesti, **ei ole ületanud jooksva ega eelmisel kalendriaastal** ega ületa tema arvestuste kohaselt järgneva 12 kuu jooksul § 19 lõikes 1 sätestatud (s.t 40 000 euro) piirmäära (KMS § 22 lg 2¹, samuti muudetud alates 01.01.2025).

Maksuhalduri algatusel

Maksuhalduril on õigus kustutada registrist maksukohustuslane, kes ei ole esitanud käibedeklaratsioone kuue viimase järjestikuse maksustamisperioodi kohta (KMS § 22 lg 3). Enne registrist kustutamist võtab maksuhaldur maksukohustuslasega ühendust.

Maksuhalduril on õigus kustutada registrist maksukohustuslane, kes Eestis ettevõtlusega ei tegele. Kui maksukohustuslase ettevõtlusega tegelemine ei ole piisavalt tõendatud, on maksuhalduril õigus nõuda maksukohustuslaselt lisatõendeid või koguda neid omal algatusel. Maksuhaldur teatab maksukohustuslasele registrist kustutamise kavatsusest kirjalikult ning annab tähtaja ettevõtlusega tegelemise tõendamiseks. Kui ettevõtlusega tegelemine ei ole ettenähtud tähtaja jooksul tõendatud, kustutab maksuhaldur maksukohustuslase registrist. (KMS § 22 lg 3¹)

Enne esitatud avalduse põhjal maksukohustuslase registrist kustutamise otsustamist võib maksuhaldur maksukohustuslase majandustegevust kontrollida (KMS § 22 lg 1). Registrist kustutatuks loetakse isik vastavasisulises otsuses nimetatud kuupäeva seisuga (mis protsessi kestvusest tingituna – kontrollimine jms – võib olla hilisem, kui maksumaksja soovis).

Kui maksukohustuslane või tema tegevus on lõpetatud ja lõpetamise kohta tehtud registrikanne on jõustunud ning maksuhaldur on saanud sellekohase teate, kustutab maksuhaldur maksukohustuslase registrist (KMS § 22 lg 4).

Kohustused registrist kustutamisel

Registrist kustutamisel tasub maksukohustuslane käibemaksu vöörandamata kaubalt, mille sisendkäibemaksu ta on soetamisel maha arvanud. Kauba maksustatav väärtus on selle soetusmaksumus või selle puudumisel omahind. **Vöörandamata põhivaralt soetamisel mahaarvatud sisendkäibemaks korrigeeritakse vastavalt KMS § 32 lõikes 4 sätestatule.** (KMS § 29 lg 10)

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 30.06.2025